

Kerékgyártó András: Flagship karosszék

Designhét 2016, Budapest

A BÚTOR HETE

Tóta József

Designhetek táján visszatérő érzésünk, hogy Magyarország maga a bútorparadicsom. Az idei programfüzet több mint száz programjának legalább egyötöde köthető valamilyen módon a bútorhoz vagy a fához.

A közösségi barkácsolás ma már szerves része a Designheteknek, a legtöbb területen találhatunk ilyen programokat. Barkácsolhatunk, ékszert, táskát, ruhát, gyerekjátékot, és természetesen bútort. A Hello Wood a tavalyi Designhétre időzítette közösségi műhelyének megnyitását egy workshop keretében. Idei jelenlétüket várakozással néztük, a Designhét első napjaiban tartottak is egy jubileumi barkácsolást, majd a hét teljes idejére bezárt a műhely – az egész stáb elutazott Torontóba ötvenhatos emlék-

művet építeni. A Bútorszövetség nagy aktivitással vetette bele magát a Designhétbe, többek

Design Economy – A design és a társadalom kölcsönhatása a bútoriparba” szélesebb történel-

A Designhét idején szlogenje: Design Anatomy. Ennek tematikája mentén az idén kiemelt szerepet kaptak az érzékek.

között egy kreatív barkácsolással Wood like újratöltve címmel a Mono fashion-ban és egy konferenciával. A „Design Society –

mi áttekintéssel próbált ráközeleltetni a bútor jövőjére. Alternatív designtúrájuk célpontja Sprok Antal műhelye és a Stulwerk Kft. volt. Az oktatás hagyományosan képviselteti magát a Designhétben. A kezdetekben ez többnyire kimerült abban, hogy a hallgatókat fogták be ingyen statisztériaként, mára ez a gyakorlat szinte teljesen eltűnt. A MOME ugyan mutatott be diákmunkákat – az építész tanszék féléves munkáit –, de nem üres programtölteléként, inkább kedvcsinálóként az egyetemhez. Az idén nagyon jól sikerült elhelyezni a BME ergonómiai és pszichológiai intézetének programjait – ebben nagy segítséget nyújtott a Designhét idején szlogenje, a

Marian Lassak Szlovákia: Panelak kollekcio

F. Kovács Attila–Megyesi Zsuzsa:
Hungarian identity kabinet szekrény

Jaroslav Jurica: 02 szék, Michal Stasko: Papillon zsúrkocsi

Design anatomy volt. Ennek tematikája mentén az idén kiemelt szerepet kaptak az érzékek. Így született meg a Kézzelfogható Alapítvány Touch című izgalmas programja, mely a Láthatatlan kiállításához hasonlóan vak guide-ok segítségével vezette végig a látogatót a kiállításon. Itt most designbútorokat tapinthatnak meg a látogatók, kísérőjük pedig elmondta, hogy ő mit gondol a tárgyról, melyeket soha nem látott, csak érintett. Nem csak a nagy intézményeknek jutott szerep. Az ország designjába olyan apró, minőségi oktatási műhelyek hagynak látható nyomot, mint a KREA művészeti iskola, a Corvin rajziskola vagy a Szimultán Művészeti Iskola. Míg a Bútorszövetség a hazai bútorgyártás és bútorkultúra előremozdítására tesz kísérleteket, addig kis műhelyekben mindez megvalósult az évek során, a folyamat ma is tart. A „Magyar

Design – Részben és Egészben” kiállítás CODOLAGNI, Kerékgyártó András, a MOHA design és a PDSIGN munkáit sorakoztatta föl egy kis stúdióban. A Hannabi évek óta jelen van a hazai és a nemzetközi piacon. Konceptiója és stratégiája egyszerű volt: keresni egy piaci rést és profi módon megszervezni a gyártást. A frissebb képződmények közül megemlíthetjük még a Meonin stúdiót, mely alig több mint egyéves. Jó példa arra, hogy koncepcióval lehet brandet építeni ötlettel, marketinggel és bútorral. Fontos kezdemény volt évekkel ezelőtt a vidéki helyszínek bevonása a Designhétbe. Sajnos még mindig csak Sopron és Pécs jelentik a „vidék”-et. A programkínálat nem bővült látványosan az elmúlt években, ami egyúttal a fás programok szűk választékát is jelentette. Pécsen egy fiatal vállalkozás mutatkozott

be, akik még mindig találtak szabad részt a retro és vintage bútorok piacán. Rajtuk kívül a Pécsi Orgonaépítő Manufaktúra műhelylátogatása jelenthetett valami kötődést a fához. Sopron design névjegye a Sixay furniture, értelemszerűen vele illusztrálják a hazai designt. Az AMI nyíltan toborzásra használta a Designhetet, az AMI előkészítő workshop a felvételihez csinált kedvet a fiataloknak. A budapesti erővonalak az Iparművészeti Múzeumban összpontosultak. Itt több programmal frissítették a korábbi lapszámunkban említett Bringológia és Színekre hangolva kiállítást, és itt kapott helyet az idején hét vezérkiállítása is. A „Központi értékeink” nevében nyilvánvalóan a hajdani Központi Bizottságokra is utal, a kiállítás koncepciója annak a szellemi-társadalmi hagyománynak a feldolgozása, ami a volt szocialista országokat ösz-

szeköti. Ennek az örökségnek a tárgyi megnyilvánulásai mind a mai napig jelen vannak a kultúránkban, ami sajátossá teszi általában a kelet-európai design-t. Vannak tárgyak, amelyek egyszerűen csak vidámak, mint a szlovák Veronika Paluchova Dischrack edényszárítója, némelyik humora fanyar. Ilyen például Marian Lassak Szlovákia: Panelak kollektívája. Más típusú örökséget dolgoz föl F. Kovács Attila–Megyesi Zsuzsa: Hungarian identity kabinet szekrénye, mely a magyar keresztény és zsidó együttélés hagyományaira utal egy festett vintázs bútor dekorálásával. A díszítést részszőgek és fúrás adja. A kisbútorok sokasága jelent meg a kiállításon, a magyar kínálatot a Codolagni Nilson lerakóasztala képviselte, Lengyelországból Tomek Rygalik konyhai kollektívája és Pawel Grobelny Bookmark lerakóasztala érkezett. Szlovákiából Michal Stasko Papillon zsúrkocsija. A szintén szlovák Mária Bujňáková nem aprózta el a dolgot, egyetlen kompozícióba

hét kisebb tárgyat fűzött, ez a Seven objekt kollektion. Sajátos mobil bútor a lengyel Bartosz Mucha: Taczkolyska bölcsője Lengyelországból: hagyomány, mobilitás és humor jellemzi a talicska formájú bölcsőt, szintén lengyel a Razy2 group mobil standja, mely a mozgóárusok számára szolgál eszközzül. Meglehetősen markáns darab a szlovák Richard Senesi Basic material kollektívájának padja. Az egyetlen monolit fatömbből minimális formai kiegészítéssel kialakított bútor masszív, de nem primitív. Koczka Kristóf Out of the bag tárolóbútor-rendszere egészen rendkívüli módon szemlélteti, mi is a design. A bútor fő alkotórésze a klasszikus IKEA táska, különféle kiegészítő és merevítő elemekkel a kifeszített táska alkotja a bútor korpuszát. A cseh Jaroslav Jurica nem kevesebbre vállalkozott 02 székekével: a legendás 14-es szék újragondolását vállalta föl. A bütort a világ legrégebben működő Thonet gyárában gyártották le, mely ma Ton néven működik. A

szék mindössze három darabból áll: az ülőlap és két egyforma láb rész összeszerelésével tiszteleg a minden idők legtöbbet gyártott bútor darabja előtt. A Magyar Formatervezési Díjon nem volt díjazott bútor, de a kiállított tárgyak között az átlagnál nagyobb arányban szerepeltek. Kerékgyártó András Flagship karosszéke, Lévay Ariel: kísérleti állóbútora, Erdélyi Tamás HBH metro padja és egy vidám kollektív: Bodonyi Zoltán és Temesi Apolka: Jerke bútorcsaládja fogadta a kiállítási térbe lépőket. A kisebb tárgyak között nyomokban felbukkant még a fa egy parafa szemüvegben, és Lévai Levente Tru edénykészletének fülében.

Több program is foglalkozott az idei Designhéten a design menedzselésével. Az Invest-Placc befektetőt ígért azoknak a fiataloknak, akiknek van jó ötletük, de nincs elég tőkéjük a vállalkozás beindításához. Az „Állami és vállalati szerepvállalás a kreatív ipar fejlesztésében” című konferencia a kormányzati tettekre készséget és a szerepvállalás fontosságát hangsúlyozta. Az ünnepi hangulatot azonban kétségtelenül beárnyékolta, hogy a kormányzati stratégia zászlóshajójának – a Design Terminálnak – a neve az idei Designhéten el sem hangzott. A Terminál hajdani székhelyén, az Erzsébet téren ma egy részben közpénzből megvalósított étterem- és kocsmakomplexum áll magánkezelésben. Ez a tény és ez a történet meglehetősen jól szemlélteti, hogy a döntéshozók szívükön viselik a hazai design sorsát, ha beszélni kell róla, de ha befektetni kell, akkor marad a kocsmák, mert az a jobb üzlet. ■

Erdélyi Tamás: HBH metro pad